

Arkiv: <arkivID><jplD>
PlanID-46312020006,
FA-L1

JournalpostID:

Sakshandsamar:

Dato: 07.06.2022

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
090/22	Utval for areal, plan og miljø	15.06.2022
080/22	Alver kommunestyre	16.06.2022

Detaljreguleringsplan for Grøn omstilling av Mongstad, gbnr. 127/91 mfl. PlanID 46312020006 - 2.gongs handsaming
KOMMUNEDIREKTØREN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

«Alver kommunestyre godkjenner framlegg til detaljreguleringsplan for Grøn omstilling av Mongstad, gbnr. 127/91 mfl. PlanID 46312020006, vist på plankarta 1-3 datert 28.4.2021 og 5.4.2022 og med føresegner datert 27.4.2022. Reguleringsplanen erstatta i sin heilheit tidlegare plan for område med namn Storhamn Mongstad. Vedtaket er gjort med heimel i plan- og bygningslovas § 12–12.».

Utval for areal, plan og miljø 15.06.2022:

Handsaming:

Kommunedirektøren sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

APM- 090/22 Vedtak:

Innstilling i APM - 15.06.2022:

«Alver kommunestyre godkjenner framlegg til detaljreguleringsplan for Grøn omstilling av Mongstad, gbnr. 127/91 mfl. PlanID 46312020006, vist på plankarta 1-3 datert 28.4.2021 og 5.4.2022 og med føresegner datert 27.4.2022. Reguleringsplanen erstatta i sin heilheit tidlegare plan for område med namn Storhamn Mongstad. Vedtaket er gjort med heimel i plan- og bygningslovas § 12–12.».

Alver kommunestyre 16.06.2022:

Handsaming:

Innstillinga frå utval for areal, plan og miljø vart vedteke med 41 røyster, mot 4 røyster (A.Helle-R, A.U.Nordlund-SV, L.Johnsen-MDG og A.Bakken-MDG)

KO- 080/22 Vedtak:

«Alver kommunestyre godkjenner framlegg til detaljreguleringsplan for Grøn omstilling av Mongstad, gbnr. 127/91 mfl. PlanID 46312020006, vist på plankarta 1-3 datert 28.4.2021 og 5.4.2022 og med føresegner datert 27.4.2022. Reguleringsplanen erstatta i sin heilheit tidlegare plan for område med namn Storhamn Mongstad. Vedtaket er gjort med heimel i plan- og bygningslovas § 12–12.».

Saksopplysningar:

På oppdrag frå Asset Buyout Partners og Mongstad Eiendomsselskap AS legg Multiconsult AS fram forslag til

Plankart 2 viser primært omsynssone for el-anlegg H740, sjå vedlegg 2.

Kort om planforslaget

Formålet med detaljreguleringsplanen er å leggje til rette for etablering av energitunnelar og landbasert oppdrettsanlegg, inkludert eige osmoseanlegg for produksjon av ferskvatn og biogassanlegg for handtering av fiskeclam og klekkeri/smoltanlegg. Energitunnelane sitt formål er blant anna å utnytta overskotsenergi frå raffineriet til og redusera mengda energi som trengs ved drift av oppdrettsanlegget.

For nærare opplysningar om planforslaget vert det vist til planomtalen (nr. 5) og saksframstilling til 1. gongs handsaming i APM (nr. 12), som ligg vedlagt saka.

Offentleg ettersyn og høyring

Planforslaget var til 1. gongs handsaming i Utval for areal, plan og miljø (APM) 21.4.2021, som sak 065/21. APM vedtok då å leggje planforslaget ut til offentleg ettersyn i medhald av Plan- og bygningslova §12-11. Offentleg ettersyn og høyring var i tidsrommet 21.5.2021 – 2.7.2021. Det kom inn 9 uttalar frå offentlege høyringsinstansar og lag. Statsforvaltaren i Vestland fekk utvida frist for endeleg uttale. Dialogmøte om naturmangfold i sjø og vasskvalitet vart haldt 10.12.2022. Begrensa høyring var i perioden 2.5.2022 – 23.5.2022. Statsforvaltaren i Vestland kom med endeleg uttale i saka 23.5.2022. Uttalane ligg samla under vedlegg 11. Forslagsstillar sine kommentarar og vurderingar går fram av merknadsskjema, sjå vedlegg 10. Vedrørande innhald i uttalane frå NVE, Kystverket, Statnett, Bergen Hamn, Direktoratet for mineralforvaltning, Fiskarlaget Vest og Fiskeridirektoratet sluttar Kommunedirektøren seg til forslagsstillar sine kommentarar, vurderingar og endringar som er gjort i planforslaget. Innhaldet i uttalane frå Statsforvaltaren om naturmangfold i sjø og vasskvalitet, samd Vestland fylkeskommune sin uttale vedrørande samferdsle vert vidare kommentert og vurdert.

Vurdering

Kommunedirektøren viser i hovudsak til vurderingar av saka som kjem fram i saksframlegget til 1. gongs handsaming av planen.

Samferdsle

Ved varsel om oppstart og høyring av planprogrammet bad Vestland fylkeskommune om at reguleringsplanen inneheld vurderingar knytt til kva påverknad gjennomføring av plan vil ha på fylkesveg 57. Vurderingar kring kapasitet på kryss ved Mongstad sør vart vektlagt i uttalen. Under er utklipp frå plankartet tilhøyrande vedtatt detaljreguleringsplan for fv. 57 med gang og sykkelveg Lindås tettstad – Mongstad, PlanID 1263 -201407:

Flyfoto henta frå nordhordlandskart viser at kryssområde i dag ser slik ut:

Samanfatta bad Vestland fylkeskommune ved varsel om oppstart at reguleringsplanen måtte omfatta følgjande vurderingar:

- Konsekvensutgreiinga må vurdere planens påverknad i høve overordna transportnett.
- Trafikkanalysen må vurdere kapasitet ved krysset frå fv. 57 samd vurdere om krysset er dimensjonert riktig i høve forventa trafikk.
- Vurdere om forholda for mjuke trafikantar og kollektivdekninga i område er tilstrekkeleg for dei 80-100 nye arbeidsplassane.
- Utgreiing kring kva påverknad anleggsperioden vil ha på overordna transportnett og eventuelle

behov for massetransport.

- Vurdera behov for rekkjefølgjekrav for opparbeiding av naudsynt infrastruktur både for harde og mjuke trafikantar.
- Vurdera behov for utviding av planområde til å omfatta kryssområde ved Mongstad sør.

Ved offentlig ettersyn og høyring vektla fylkeskommunen i sin uttale at det i KDP for Lindåsneset – Mongstad 2010 er lagt opp at det skal byggast tunnel ved Hope for å avlaste fylkesvegen for tungtransport. Viss det ikkje lengre er aktuelt å bygge tunnelen meina fylkeskommunen at det vil vera relevant å stille strengare krav til utforming av tilkomstvegen som går om Mongstad sør. Fylkeskommunen stiller og spørsmål til om reguleringsplanen er omfatta av eit rekkjefølgjekrav i den gamle vegplanen Rv 57 kryss Mongstad sør, planID 1263-200710 om krav til utbetring av krysset. Vidare skriv fylkeskommunen at det vil vera naudsynt å sikra trygg tilkomst frå fv. 57 og kollektivhaldeplass til industriområdet. Når det gjeld trafikkanalysen påpeika dei at den basera seg på ein «Netto trafikkauke» som følgje av etablering av landbasert oppdrettsanlegg, og ikkje heile planområde i seg sjølv. Trafikkanalysen tek berre for seg trafikkavviklinga og ikkje sjølv utforminga av krysset med trafikktryggleik og eventuelle behov for oppgradering. Ved offentlig ettersyn låg det i framlegg til plan inne eit rekkjefølgjekrav som sa at når teoretisk belastningsgrad i krysset Storemyrvegen x fv. 57 passera 1.0 (jf. trafikkanalyse datert 09.03.21) må krysset utbetrast ihht. Statens vegvesen vegnormal for dette. Fylkeskommunen skrev at dei er svært kritisk til formuleringa av rekkjefølgjekravet. Avslutningsvis ber dei om vidare dialog kring utforming av eit rekkjefølgjekrav.

Når det gjeld planen sin påverknad og konsekvens på det overordna transportnett har forslagsstillar i konsekvensutgreiinga under kapitel 8.6.7.2 (vedlegg 5 side 72) konkludert med at planforslaget ikkje legg opp til auke av transport langs vegane til området, kapasiteten på vegsystemet er tilstrekkeleg. Trafikkanalysen viser at berekna kapasitet i krysset med fv. 57 viser ei god avvikling med ein belastningsgrad på 0,72 på Storemyra og ein kø på maksimalt 40 meter (7 biler) etter at den samla planlagde næringsutbygginga i planforslaget er gjennomført. Nyskapt ÅDT vert redusert i høve til kva gjeldande reguleringsplan på staden opnar for. Det meste av nyskapt trafikk vil gå føre seg via sjø eller internt i planområde. Dei same føresetnadane gjeld og for massetransport som vil i hovudsak skje internt i område og via sjøtransport. Om vurdering av behov for tiltak for mjuke trafikantar skriv forslagsstillar i trafikkanalysen at majoriteten av nye arbeidstakarar vil ferdast til planområde med bil, så prosjektet med etablering av oppdrettsanlegg på land med 80-100 nye arbeidstakarar aleine er ikkje nok til å utløyse krav om at det skal etablerast gang/sykkelveg frå krysset ved fv. 57 opp til industriområde. På bakgrunn av berekningane frå trafikkanalysen som viser at gjennomføring av plan gir ein reduksjon i ÅDT, samt at det er god kapasitet ved krysset, har forslagsstillar tatt ut rekkjefølgjekrav om oppgradering av kryssområde og konkludert med at det ikkje er naudsynt å utvida planområde.

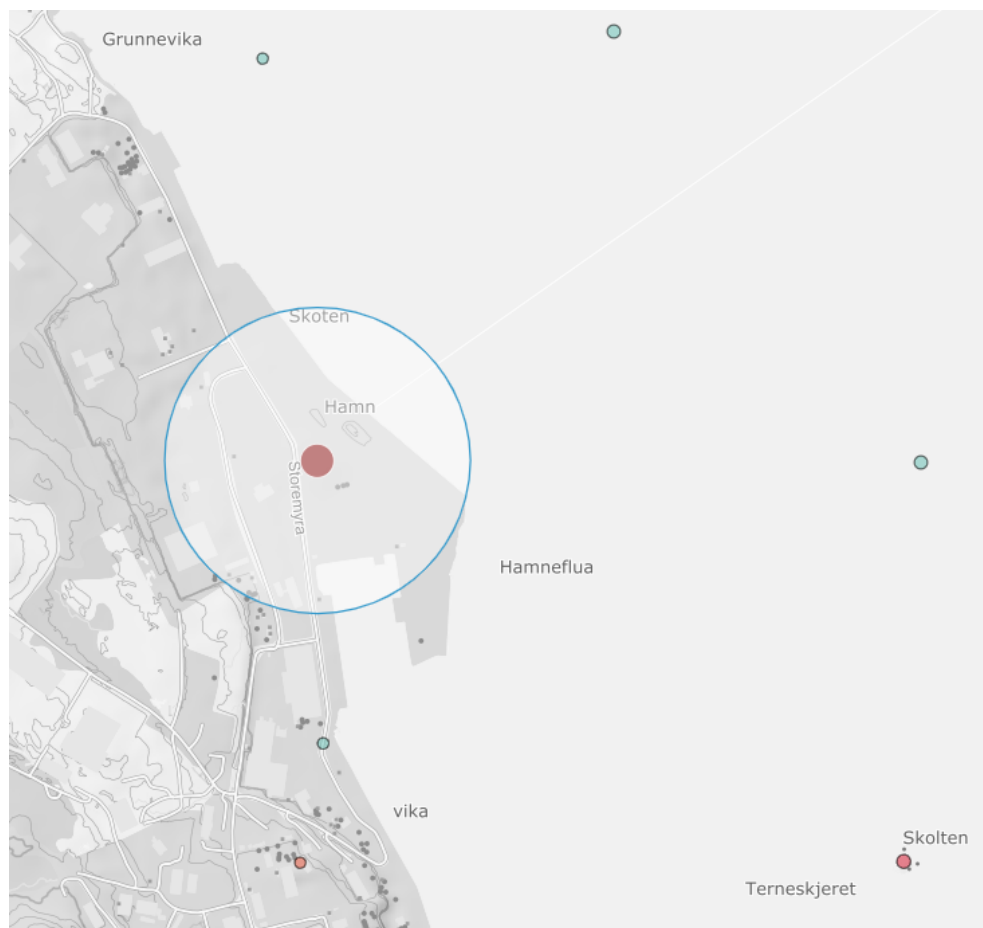
Kommunedirektøren vurderer at det ikkje føreligg tilstrekkeleg grunnlag til å krevja at planområde skal verta utvida til å omfatta Storemyra vegen inkludert krysset ved Mongstad sør, med opparbeiding av fortau langs vegstrekke og opparbeiding av kryssområde slik regulert i nyleg vedteken vegplan. Vestland fylkeskommune legg til grunn at eit slikt krav må vurderast på bakgrunn av at Hope tunnelen ikkje er bygd, som skulle avlasta vegen og på grunnlag av at eit rekkjefølgjekrav om opparbeiding av krysset i eldre vegplan på staden.

I kommunedelplanen ligg det ingen føringar for at Hope tunnelen skal byggast. Tunnelen var i kommunedelplanen si planskildring presentert som eit avbøtande tiltak for dempe landskapsverknadar og skape ei buffersone for busetnaden ved Hope i vest. Kommunedirektøren finn ikkje nokre samanheng om at mangel på opparbeiding av eit samferdsle tiltak eit anna stad på Mongstad knytt til eit anna næringsområde kan brukast som grunnlag for å krevja at nye tiltak må gjennomførast for Storemyra vegen.

Når det gjeld rekkefølgekravet i eldre vegplan om utbetring av kryssområde ved Mongstad sør er dette kravet satt til ein reguleringsplan som aldri vart vedteken. Rekkjefølgjekravet slik det ligg føre i eldre vegplan kan ikkje transporterast til å vera gjeldande for ny vegplan. Krysset som vart regulert den gong er av eit anna omfang og kostnadsramme ein kva som er regulert på staden i dag. Det vil vera lite føreseieleg for eksisterande næringsaktørar innanfor planområde å påleggje dei tunge rekkefølgekrav til utbetring av samferdsle anlegg som premiss for vidare utvikling. Slike krav måtte då eventuelt vert fremja frå kommunen, Statens vegvesen og fylkeskommunen ved utarbeiding av Storhamn Mongstad planen. Hadde det vore grunnlag for å krevja utviding av planområde for å sikra opparbeiding av fortau og kryssområde måtte fylkeskommunen stilt desse krava til planen enten ved varsel om oppstart med høyring av planprogram eller ved offentleg ettersyn.

Naturmangfald

I planområdet og nærområdet er det fleire registreringar av artar, der nokre av dei er oppført på raudlista: Vipe (raudlistekategori CR-kritisk trua), hettemåke (CR), krykkje (EN-sterkt trua), makrellterne (EN), storspove (EN), fiskemåke (VU-sårbar), gråmåke(VU, granmeis (VU), sandsvale (VU), gauk (NT-nær trua), tjeld (NT), storskarv (NT), stær (NT) og sivspurv (NT). For komplett liste over alle artar sjå vedlegg 7 side 7-9.

Kartet over er henta frå artsdatabanken si heimeside. Markeringa viser funndato for Vipe frå 2005. Forslagsstillar har ved vurderinga av nml. § 10 lagt til grunn at sidan planområdet allereie i dag er i bruk som industriområde er det knytt lite verdi til naturmangfald på land. Planen bygg ikkje ned nye urørte landareal. Det er ikkje gjort synfaring i planområde.

Kommunedirektøren vurderer at det i samband med konsesjonsprosessen bør gjerast ei oppdatert kartlegging av artar for å undersøkje om Vipe og andre tidlegare registrerte artar framleis nyttar område eller ei. Når kommunen får konsesjonssøknaden på høyring kan vi be om at det vert gjort oppdaterte artsregistreringar i område.

For å redusera planens påverknad på naturverdiar går det fram av føresegna under punkt § 3.8 b) at ved utfylling i sjø skal siltgardin/siltskjørt eller andre avbøtande tiltak utplasserast for å minske spreiring av finpartiklar og forureining under utfylling. Føresegn § 3.9 d) sikra at det ikkje vert gjort nokre sprengingsarbeid i hekkeperioden april – juli. For og ikkje forstyrra gyteperioda for torsk er det under føresegn § 4.3.2 e) lagt inn krav om at det ikkje er lov å leggje ut sjøleidningar i hamneområde i sjø perioden februar – april.

Ved offentleg ettersyn og høyring vurderte Statsforvaltaren i Vestland at reguleringsplanen ikkje innehaldt tilstrekkelege utredningar for kva påverknad gjennomføring av planen vil ha for vasskvaliteten og naturmangfold i område. Kommunen saman med Statsforvaltaren og forslagsstillar gjennomførte eit dialogmøte vinter 2021 for å avklare kva utredningar som var naudsynt og mogleg å gjennomføra på dette stadiet av prosessen og kva utredningar som naturleg høyra heime saman med utarbeiding av konsesjonssøknaden. Revidert planforslag vart sendt på begrensa høyring til Statsforvaltaren i slutten av april 2022, endeleg uttale i saka vart gitt 23.5.2022 (vedlegg 11 side 28 og 29). For liste over spesifikke suppleringar som er gjort i framlegg til plan, sjå merknadsskjema vedlegg 10. For nærare informasjon om vasskvaliteten og naturmangfold rundt planområde og Fensfjorden sjå naturmangfoldrapport vedlegg 7.

Planområde ligg innanfor vassforekomst 0261040101-11-C Fensfjorden som er på vannett.no registrert med ei økologisk tilstand sett til moderat og kjemisk tilstand sett til dårleg. Nasjonale miljømål gitt ved vassforskrifta § 4 sei at vassforekomstar skal ha god økologisk og god kjemisk tilstand. For høge sinkverdiar i fjorden er ein sentral problemstilling i saka.

Statsforvaltaren vurderer i sin siste uttale at reguleringsplanen framleis underkommuniserar utslepp og utsleppsmengda til sjøen. Sink er nytta i fiskefor og erfaringa deira er at reinsesystema ikkje greier å samle opp alt av avfall frå settefiskanlegga, så sjølv om sinkutsleppet vil bli redusert, vert det ikkje fjerna.

Planen skissera eit landbasert fiskesteanlegg på ca. 50.000 tonn årleg i produksjon, der utslepp av nitrogen før alle reinsetiltak vert gjort ligg på kring 500.000 PE. Statsforvaltaren rår Alver kommune til å ta situasjonen på alvor og krevja at det i reguleringsplanen sine føresegner vert utforma miljøkrav og krav til overvaking av utsleppa. Forslagsstillar har vurdert at konsesjonen vil ivareta dei miljømessige utfordringane tiltaka i planen vil påføra fjordsystemet.

For å svare ut Statsforvaltaren sine merknader til miljøkrav og overvaking la forslagsstillar inn 2 nye føresegn under § 3.9 der bokstav a) sei at «Produksjon knytt til akvakultur skal minst vera i samsvar med konsesjonsvilkår. Dette omfattar mellom anna utslepp til vatn, utslepp til luft, avfall og lagring av medisin og kjemikalie.». Under bokstav b) står det at «Utslepp av nærings salt, kjemiske bindingar og partiklar frå landbasert akvakulturanlegg skal følgjast opp i eige overvakingssystem slik at miljøkrav sette for verksemda

vert dokumentert.».

Kommunedirektøren vurderer at det er i konsesjonshandsaminga dei spesifikke vilkåra til anlegget med blant anna krav til tillat utslippsmengd av ulike stoff må setjast. Det er Statsforvaltaren i Vestland som gir utslippsløyve etter Forureiningslova for næringsområde. Når dette løyve er gitt er det Vestland fylkeskommune som gir akvakulturløyve etter Akvakulturlova. Mattilsynet og Fiskeridirektoratet er og sentrale aktørar i denne prosessen som alle sett krav til korleis fiskeoppdrett skal gå føre seg på ein best mogleg måte, både med tanke på fiskevelferd og ivaretaking av naturressursane i fjorden.

Det er blitt vurdert at tiltak i planen tek i vare naturmangfaldslova sine miljøprinsipp gitt ved §§ 8-12, sjå vedlegg 7 side 23-25 for innhald i vurderinga av miljøprinsippa. Kommunedirektøren vurderer at naturverdiar innanfor og i nærleik av planområde er tilstrekkeleg sikra i plan.

Konsekvensutgreiing

I saksframlegget til 1.gongs handsaming lista kommunedirektøren opp ein rekke punkt i planen som forslagsstillar måtte vurderer nærare fram mot 2 gongs handsaming. For tema **Forureining og klima** sikra planen no avbøtande tiltak ved føresegn § 4.2.6 g) at det skal vera tilgang på landstraum for maritime fartøy som legg til kai. For å redusera **Risiko ved havstigning** vurderer forslagsstillar at TEK17 § 7.2 saman med planens føresegn § 3.11.1, § 3.11.3, § 4.2.6 e), 6.1 b) og 6.3. b) sikra at bygg byggast over stormflonivå og at overvasshandsaminga i område vert utført etter gjeldande normer. ROS-analysen er oppdatert i høve vurderingar som er lagt til grunn i konsekvensutgreiinga og naturmangfoldrapporten.

Kommunedirektøren vurderer at konsekvensutgreiinga er tilstrekkeleg utarbeidd og imøtekjem offentlege mynde sine uttalar i saka. Spesifikke vilkår til drift av anlegget for å ivareta naturmangfold i fjordsystemet vert sikra gjennom konsesjon etter sektorlovar.

Økonomi

Planforslaget vil ikkje utløyse behov for utbetring av kommunaltekniske anlegg og planforslaget inneheld ikkje arealformål avsett til offentleg bruk og overtaking.

Konklusjon

Kommunedirektøren sluttar seg til hovudformålet i planen med landbasert oppdrettsanlegg og energitunnelar samd det planfaglege grepet i planforslaget. Forslaget til detaljregulering vurderast å vera tilfredsstillande og blir tilrådd vedtatt.

Vedlegg i saken:

08.06.2022	1.Plankart 1av3_28.4.2021	1750523
08.06.2022	2.Plankart 2av3_28.4.2021_rev_5.4.2022	1750524

08.06.2022	3.Plankart 3av3_28.4.2021	1750525
08.06.2022	4.Føresegner_27.4.2022	1750526
08.06.2022	5.Planomtale m_KU_27.5.2022	1750527
08.06.2022	6.ROS-analyse_6.4.2022	1750528
08.06.2022	7.Naturmangfaldsrapport_6.4.2022	1750529
08.06.2022	8.Trafikkanalyse_18.2.2022	1750530
08.06.2022	9.VA-rammeplan_2.2.2021	1750531
08.06.2022	10.Merknadsskjema_ offentlig ettersyn 2 ghs_27.5.2022	1750532
08.06.2022	11.Uttaler_offentlig ettersyn 2 ghs	1750533
07.06.2022	12.Saksframlegg_1 ghs_21.4.2021	1750534
08.06.2022	13.Merknadsskjema_oppstart og utviding	1750535
08.06.2022	14.Uttaler_oppstart og utviding	1750536
08.06.2022	15.Planprogram_rev-02_19.2.2021	1750537